

**SPRÁVA
O DOTERAJŠOM HOSPODÁRENÍ
A
O URČENÍ ZÁSAD NA VYHOTOVENIE
PROGRAMU STAROSTLIVOSTI O LESY**

pre konanie o vyhotovení programu starostlivosti o lesy
na obdobie rokov 2025 - 2034

Lesný celok:	Valaská Belá
Výmera lesných pozemkov :	6938,7469 ha
Lesný hospodársky celok (celky) :	Valaská Belá

Vypracoval	LH Projekt - SK, s.r.o.	Adresa	8.mája 4387/15, 921 01 Piešťany	Dátum	Február 2024
------------	-------------------------	--------	---------------------------------	-------	--------------

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Dôvod pre vyhotovenie programu starostlivosti o lesy (ďalej len "PSL") :

Doteraz platný PSL bol vyhotovený na obdobie rokov 2015 – 2024. Dôvodom na vyhotovenie PSL je skončenie platnosti doterajšieho PSL. Nový PSL sa vyhotoví na obdobie 2025 – 2034.

Lesný celok (ďalej len "LC") bol v zmysle § 59 písm. h) zákona NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) určený rozhodnutím Okresného úradu (ďalej len "OÚ") Trenčín, odborom opravných prostriedkov, referátom lesného hospodárstva dňa 24.07.2023 pod číslom: OU-TN-OOP4-2023/018664-008.

Program starostlivosti o lesy vyhotoví LH Projekt – SK, s.r.o., oprávnená vykonávať túto činnosť na základe živnostenského oprávnenia č. 230-13683 v zmysle § 42, ods. 1 zákona a na základe „Čiastkovej zmluvy o dielo č. 10/NLC/2024-VO“ (ďalej „čiastková zmluva o dielo“) uzatvorenej v zmysle § 41 ods. 5 zákona medzi verejným obstarávateľom a vyhotovovateľom PSL.

Pracovníci zodpovední za vyhotovenie PSL:

Tab. č. 1

P.č.	Meno, priezvisko	Číslo osvedčenia odbornej spôsobilosti podľa § 42 ods. 4 zákona	Adresa	č. tel.	e-mail
1.	Ing. Peter Sudor	3941/2004-720/590	Hollého 1983/23, 921 01 Piešťany	0907 232 471	psudor@atlas.sk

Správa o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie PSL (ďalej len „Správa“) pre Lesný celok Valaská Belá vyhotovená v zmysle § 41 ods. 6, zákona a predložená Okresnému úradu Trenčín, Odboru opravných prostriedkov je podkladom protokolu vyhotoveného v zmysle § 41 ods.9 zákona (ďalej len „protokol“), ktorý obsahuje pokyny na vyhotovenie PSL a termín predloženia návrhu PSL Okresnému úradu v sídle kraja – odboru opravných prostriedkov (najneskôr do 15. decembra posledného roku platnosti PSL).

2. PREHĽAD OBHOSPODAROVANIA A VLASTNÍCKYCH VZŤAHOV

2.1. Prehľad výmer lesného celku podľa obhospodarovateľov lesa a lesných hospodárskych celkov (LHC).

Z dôvodu, že lesný celok Valaská Belá bol vyhlásený len na území LHC Valaská Belá , tabuľka č. 2 nebola vyhotovená.

2.2. Zoznam zástupcov obhospodarovateľov lesov a odborných lesných hospodárov (OLH) na LC

Tab. č. 3

1.	Belák Klement a spol.		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Belák Klement	Čavoj 171, 912 29		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
2.	Cigánik Milan a spol.		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Milan Cigánik			
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Gramblička Stanislav	Valaská Belá 281, 972 28 Valaská Belá		
3.	Golej Pavol a spol.		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Pavol Golej			
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
4.	HSH-V spol. s.r.o.		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Ing. Timotej Husár, CSc.	Majer 236, 95135 Veľké Zálužie		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Kollár Vincent, Ing.	Dlhá 235/137, 972 45 Bystričany	0918 333 660	vincentkollar@azet.sk
5.	J&F s.r.o.		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Stanislav Gramblička	Valaská Belá 1123, 972 28		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			

6.	Juríček Milan		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Juríček Milan	Čavoj 392, 972 29		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Grinč Anton, Ing.	Pod Borinou 9/164, 972 26 Nitrianske Rudno	0918 067 823	anton.grinc@gmail.com
7.	Lesoochránárske zoskupenie VLK		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Ing. Juraj Lukáč	Tulčík 26, 082 13 Tulčík		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Vlčák Jozef, Ing.	Zakarpatská 22, 048 01 Rožňava		
8.	<i>Luchava Milan, MUDr.- aktuálny obhosp.</i> je údajne PSBU mesta Bojnice		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
MUDr. Milan Luchava	203, 972 21 Nitrianske Sučany		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
9.	Nadácia Aevis		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Rastislav Mičaník	Kpt. Nálepku 102, 069 01 Snina		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Vlčák Jozef, Ing.	Zakarpatská 22, 048 01 Rožňava		
10.	Oravec Libin		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Oravec Libin	Čavoj 185, 912 29		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Grinč Anton, Ing.	Pod Borinou 9/164, 972 26 Nitrianske Rudno	0918 067 823	anton.grinc@gmail.com
11.	Pozemkové spoločenstvo urbárskych lesov a pasienkov Zliechov		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Ing. Miroslav Minárik	Zliechov 233, 018 32 Zliechov		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Ing. Miroslav Minárik	Soblahov 614, 913 38 Soblahov		
12.	Ranuša Martin a spol.		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Ranuša Martin	Brančská 7, 851 05 Bratislava		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Porubčan Miroslav	Škrípov 285, 972 28 Valaská Belá		

13.	Senko Štefan		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Senko Štefan	Valaská Belá 816, 972 28		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
14.	Stráňovský Blažej		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Stráňovský Blažej	Valaská Belá 303, 972 28		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
15.	Stráňovský Jozef a spol.		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
16.	Trepáč Imrich		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Trepáč Imrich	Valaská Belá 458, 972 28		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Dušíčka Peter, Ing.	Valaská Belá 406, 972 28 Valaská Belá		
17.	Urbárske spoločenstvo vo Valaskej Belej, pozemkové spoločenstvo Valaská Bela		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Pavol Mulinka	Valaská Belá 692, 972 28		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Gajdoš Michal	Vrbany 397, 972 24 Diviacka Nová Ves	0907 805 484	misogajdos2@gmail.com
18.	Vaniak Miloš		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
19.	ZSVL - Vaslaská Belá		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			

20.	Združenie urbáru pozemkové spoločenstvo Čavoj		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Pavol Mulinka	Čavoj 86, 972 29		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Grinč Anton, Ing.	Pod Borinou 9/164, 972 26 Nitrianske Rudno	0918 067 823	anton.grinc@gmail.com
21.	Golej Peter		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Peter Golej	Valaská Belá 196, 972 28 Valaská Belá		
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Gajdoš Michal	Vrbany 397, 972 24 Diviacka Nová Ves		
22.	LESY SR, š.p. OZ Považie		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Ing. Róbert Kiš	Hodžová 38, Trenčín 911 52	0918 333 599	robert.kis@lesy.sk
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Ing. Miloš Pilát	LS Nitrianske Rudno Pod Borinou 168, 972 26 Nitrianske Rudno	0918 333 613	milos.pilat@lesy.sk
23.	Hrehuš Jozef a spol.		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
24.	Mokriš Tomáš a Anna		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
25.	Švanda Slavomír a sp		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
26.	LaPZ Škrípová skalka		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			

27.	SVLP Nemčekovci		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			
28.	Urbár Košecké Rovné		
Štatutárny zástupca obhospodarovateľa			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
Odborný lesný hospodár (OLH)			
Priezvisko, meno	Adresa	Telefón	e-mail
neevidovaný			

2.3. Posúdenie stavu katastra nehnuteľností (KN) a majetkovo právnych pomerov

LC Valská Belá sa nachádza v katastrálnych územiach :

Trenčianský kraj :

okres Ilava: Zliechov

okres Prievidza: Čavoj, Valaská Belá

okres Trenčín: Dolná Poruba

Prehľad obhospodarovateľov lesa, správcov a vlastníkov lesa na lesných pozemkoch v LC

Tab. č. 4a

Obhospodarovateľ lesa	Katastrálne územie	Vlastník lesných pozemkov	Výmera LP (stav podľa KN k 1.1. 2024)
Belák Klement a spol.	ČAVOJ	súkromné	0,3492
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			0,3492
Cigánik Milan a spol.	VALASKÁ BELÁ	súkromné	5,7161
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			5,7161
Golej Pavol a spol.	VALASKÁ BELÁ	súkromné	0,0616
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			0,0616
HSH-V spol. s.r.o.	VALASKÁ BELÁ	spoločnosti	1,3578
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			1,3578
J&F s.r.o.	VALASKÁ BELÁ	spoločnosti	293,4551
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			293,4551
Juríček Milan	ČAVOJ	súkromné	0,9412
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			0,9412
Lesoochránárske zoskupenie VLK	VALASKÁ BELÁ	spoločnosti	32,9784
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			32,9784
Luchava Milan, MUDr.	VALASKÁ BELÁ	súkromné	3,9679
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			3,9679
Nadácia Aevis	VALASKÁ BELÁ	spoločnosti	5,9698
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			5,9698
Oravec Libin	VALASKÁ BELÁ	súkromné	0,0806
	ČAVOJ	súkromné	0,5472
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			0,6278
PS urbárskych lesov a pasienkov Zliechov,	VALASKÁ BELÁ	spoločnosti	4,4785
	ZLIECHOV	spoločnosti	644,9600
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			649,4385
Ranuša Martin a spol.	VALASKÁ BELÁ	súkromné	1,6021
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			1,6021
Senko Štefan	VALASKÁ BELÁ	súkromné	0,4075
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			0,4075
Stráňovský Blažej	VALASKÁ BELÁ	súkromné	0,6548
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			0,6548

Obhospodarovateľ lesa	Katastrálne územie	Vlastník lesných pozemkov	Výmera LP (stav podľa KN k 1.1. 2024)
Strážňovský Jozef a spol.	VALASKÁ BELÁ	súkromné	1,5238
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			1,5238
Trepáč Imrich	VALASKÁ BELÁ	súkromné	34,2862
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			34,2862
Urbárske spoločenstvo vo Valaskej Belej, pozemkové spoločenstvo Valaská Bela	DOLNÁ PORUBA	spoločnosti	1,3285
	VALASKÁ BELÁ	spoločnosti	1581,5036
	ZLIECHOV	spoločnosti	0,9208
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			1583,7529
Vaniak Miloš	VALASKÁ BELÁ	súkromné	0,5550
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			0,5550
ZSVL - Vaslaská Belá	VALASKÁ BELÁ	súkromné	31,9555
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			31,9555
Združenie urbáru PS Čavoj	ČAVOJ	spoločnosti	230,0346
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			230,0346
spoločné obhospodarovanie*	VALASKÁ BELÁ	súkromné	0,4130
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			0,4130
nevidovaný	DOLNÁ PORUBA		0,0068
	VALASKÁ BELÁ		2148,3181
	ZLIECHOV		1867,3283
	ČAVOJ		43,0449
Spolu výmera lesných pozemkov obhospodarovateľa lesa			4058,6981
Spolu			6938,7469

* Ako obhospodarovateľ „spoločné obhospodarovanie“ sú v tabuľke č.3 uvedení obhospodarovatelia s poradovými číslami 19 a 21.

Zoznam obhospodarovateľov lesa, správcov a vlastníkov lesa na lesných pozemkoch v LC podľa PSL s platnosťou od 1.1.2015 nevidovaných ISLHP

Tab. č. 4b

Obhospodarovateľia lesa nevidovaný v ISLHP	Výmera LP (stav podľa KN k 1.1. 2024)
LESY SR, š.p.	3158,4139
LSR+Cigánik Milan a spol	2,7933
LSR+Golej Pavol a spol.	12,2627
LSR+HSH-V, s.r.o.	24,1567
LSR+Hrehuš Jozef a spol.	0,0922
LSR+J & F s.r.o.	13,1685
LSR+LaPZ Škrípová skalka	0,5234
LSR+Mokriš Tomáš a Anna	0,6238
LSR+Urb.V.Bel+ZSVL V.Bel	59,6623
LSR+Urb.V.Bel.+LPZŠkr.sk	6,0799
LSR+Urbár Košecké Rovné	2,2829

LSR+Urbár Valaská Belá	572,8452
LSR+Urbár Čavoj	15,7973
LSR+ZSVL Valaská Belá	26,995
LSR+Švanda Slavomír a sp	0,0662
LaPZ Škrípová skalka	80,7568
SVLP Nemčekovci	2,9400
Urb.V.Bel.+HSH-V, s.r.o.	10,1045
Urb.V.Bel.+J & F s.r.o.	4,0638
Urb.V.Bel.+LPZŠkr.skalka	3,9348
Urb.V.Bel.+ZSVL V.Bel.	44,0795
Urbár Košecké Rovné	1,7462
Spolu	4058,6981

Podklady do tabuliek č. 3 až 4b boli poskytnuté z Okresného úradu Ilava, Prievidza, Trenčín, pozemkových a lesných odborov, ktoré podľa § 60 ods.2 písm. a) zákona, vedú evidenciu lesných pozemkov a porastov podľa obhospodarovateľov lesov, odborných lesných hospodárov a právnických osôb zabezpečujúcich činnosť hospodára podľa § 47 ods. 2 prostredníctvom informačného systému lesného hospodárstva v súlade s § 4 ods. 1 zákona, z rozhodnutia o určení lesného celku, resp. z informačného systému lesného hospodárstva.

Informácie o LSR v tabuľke č.3 boli zistené z portálu lesy.sk.

Vzniknuté nezrovnalosti vo výmerách, presnej identifikácii obhospodarovateľov a ich OLH (*výmera LC - výmera podľa obhospodarovateľov, vlastníkov*) budú spresnené a doplnené pri prerokovaní tejto Správy, resp. v priebehu vyhotovovania PSL.

2.4. Informácia o stave pozemkových úprav

Pozemkové úpravy neboli rozpracované v žiadnom katastrálnom území.

3. PREHĽAD DOTERAJŠIEHO HOSPODÁRENIA

3.1. Výsledky hospodárenia vo vzťahu k platnému PSL

Podkladom ku spracovaniu tejto kapitoly sú evidenčné výkazy „Ročná evidencia výkonov v lesných porastoch“ a Ročná evidencia ochrany lesa a lesotechnických meliorácií“ podľa prílohy č. 7 a 8 Vyhlášky MPRV SR č. 297/2011 Z.z.

Podklady pre vyhotovenie kapitoly 3 poskytli obhospodarovatelia:

LESY SR, š.p. Banská Bystrica - OZ Považie

Výška naplánovaného celkového objemu dreva predpísaného na ťažbu programom starostlivosti o lesy, schváleného pre vlastnícky celok Lesy Slovenskej republiky, š.p. v rámci Lesného celku Valaská Belá na obdobie rokov 2015-2024 bola zmenená rozhodnutím číslo OU-TN-OOP4-2017/001883-009, zo dňa 23.01.2017 Okresného úradu Trenčín, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva z pôvodného celkového objemu dreva 184996 m³ na nový celkový objem dreva 186020 m³.

Ťažba celkom za uplynulých 9 rokov realizovaná v objeme 150604 m³ bola splnená na 86 %, Ťažba výchovná (TV) do 50 r. za uplynulých 9 rokov realizovaná v objeme 9820 m³ je splnená na 66 %, plošne na 43,14 %

TV nad 50 r. za uplynulých 9 rokov realizovaná v objeme 40782 m³ je splnená na 79 %, plošne na 57,73 %.

Ťažba náhodná za uplynulých 9 rokov realizovaná v objeme 19379 m³ predstavovala z ťažby celkom 12%. Príčinami náhodnej ťažby boli najmä podkôrny hmyz (56%) a vietor (31%).

Plán prečistiek bol splnený na 57%.

Zalesnením ubudlo 116,83 ha holín, z toho prvé zalesnenie tvorí 95% a opakované 5%. Prirodzené zmladenie bolo vykázané na ploche 93,78 ha. Prírastok holín z ťažby bol 137,81,12 ha. Hlavné príčiny opakovaného zalesňovania sú sucho (35%) a zver (65%).

V roku 2024 je naplánovaných celkom 13277 m³ ťažby, z toho OÚ ťažba 5090 m³, VÚ-50r 965 m³, VÚ+50r. 4722 m³, NV 2500 m³

V roku 2024 je ešte naplánovaných 9,68 ha prečistiek.

PS-urbár Valaská Belá

Výška plánovaného etátu nebola zmenená. Celková ťažba je splnená na 35%. Predpoklad na rok 2024 je cca 4500 m³.

Náhodná ťažba tvorila 22% z celkovej ťažby.

Ťažba výchovná do 50r. je splnená na 41%. Plán na rok 2024 je urobiť cca 30 ha.

Ťažba výchovná nad 50r. je splnená na 82%. Plán na rok 2024 je urobiť cca 35 ha.

Prečistky sú splnené na 90% plán v roku 2024 ukončiť.

Ťažbou pribudlo 17,73 ha holín. Zalesnením ubudlo 18,91 ha holín, z toho 14,90 ha tvorilo prirodzené zmladenie.

ZSVL Valaská Bela

Nehospodári

PSBU mesta Bojnice – bývali obhospodarovateľ Luchava Milan

Predpis VU do 50r. – splnené

Zduženie urbáru PS Čavojs

Lesná pôda Združenia urbáru p.s.Čavojs je v území CHKO Strážovské vrchy. 90 % lesnej pôdy je vo vtáčom území, hlavne dutinových hniezdičov ale aj iných spevavcov. Platí obmedzenie lesopestovných a ťažbových prác od 1.2. do 15.7. bežného roku.

Vyhodnotenie lesopestovných a ťažbových prác po 9-tich rokoch PSL 2015-2024.

Z plochy na obnovu (41,01 ha) v sledovanom období bolo zalesnené (18,56 ha) čo predstavuje 45 % z predpisu obnovy. Z plochy zalesnenia (18,56 ha) bolo prijaté prirodzené zmladenie 80 %, ostatná plocha bola zalesňovaná umelým zalesňovaním ihličnatými krytokorenými sadenicami najmä smreka menej borovicou.

V poslednom roku platnosti PSL 2015-2024 je v pláne prirodzené zmladenie 4,52 ha a umelé zalesnenie na ploche 2,16 ha obaľovanými sadenicami smreka na miestach s problematickou uجاتosťou.

Plán prerezávok je k sledovanému obdobiu plnený na 107 %. V poslednom roku decénia je v pláne vykonať ešte 6,52 ha prečistiek.

Ťažba náhodná predstavuje z celkovej ťažby 24 %. Príčinami náhodnej ťažby boli činitele abiotické vietor (60 %), sucho (20 %), biotické podkôrny hmyz (5 %), iné abiotické (15 %).

Ťažba výchovná (ŤV) do 50 rokov je plnená na 29 %. Ostáva splniť 21,13 ha, čo je plán na rok 2024. Intenzita zásahu v prebierkach do 50 rokov je 137 %.

Ťažba výchovná nad 50 rokov je plnená na 97 %. Ostáva splniť 0,79 ha, čo je v pláne na rok 2024. Intenzita zásahu v prebierkach nad 50 rokov je 102 %.

4. ŠPECIFIKÁ A OBMEDZENIA OVPLYVŇUJÚCE VYHOTOVENIE PSL A OBHOSPODAROVANIE LESOV

4.1. Výskumné plochy, trvalé monitorovacie plochy, produktovody

V súčasnosti existuje na Slovensku 112 trvalých monitorovacích plôch (TMP) v sieti 16x16 km (extenzívny monitoring, monitoring I. úrovne) a 8 TMP pre vybrané lesné ekosystémy (intenzívny monitoring, monitoring II. úrovne).

Údaje a požiadavky k výskumným plochám neboli k vyhotoveniu tejto Správy zo strany obhospodarovateľov, resp. iných dotknutých subjektov poskytnuté.

Na území lesného celku sa nachádzajú TMP **G1/4C** (176b), **G5** (mimo lesných pozemkov), **G2/5** (94a), **G1/5b** (633a)

Na území lesného celku sa nachádzajú elektrovody E1 – E58, ktoré budú pri obnove PSL aktualizované.

4.2. Zdroje lesného reprodukčného materiálu

4.2.1. Uznané lesné porasty

Obhospodar. lesa	Kategória zdroja	Dielec	Evid. kód uzn.jednotky	Drevina	Fenotyp. kat.	Výmera (ha)			
						Na začiatku platnosti PSL		Stav k 1.1.2024	
						Porastu	Dreviny	Porastu	Dreviny
Lesy SR, š.p. OZ Považie	UP	47 11	fsy214PD040	BK	B	2,46	2,36	2,46	1,14
	UP	68 10	fsy214PD901	BK	B	14,15	9,76	14,15	9,04
	UP	69 11	fsy214PD901	BK	B	5,05	3,33	5,05	3,13
	UP	76B10	fsy214PD901	BK	B	4,20	4,07	4,20	3,01
	UP	77 10	fsy214PD901	BK	B	6,80	5,98	6,80	5,98
	UP	78A10	fsy214PD901	BK	B	9,13	9,04	9,13	6,77
	UP	79B00	fsy214PD901	BK	B	12,69	12,69	12,69	11,83
	UP	83A10	fsy214PD901	BK	B	7,02	5,76	7,02	5,75
	UP	83C00	fsy214PD901	BK	B	6,65	6,05	6,65	6,05
	UP	68 10	aal224PD401	JD	B	14,15	3,96	14,15	3,96
	UP	69 11	aal224PD401	JD	B	5,05	1,62	5,05	1,54
	UP	77 10	aps214PD284	JH	B	6,80	0,61	6,80	0,61
	UP	217 10	lde244IL025	SC	B	5,57	1,11	5,57	0,49

Požiadavky NLC Zvolen, SK LRM:

Pri obnove PSL prosíme zvýšiť výmeru UP. Je potrebné sa zamerať na selekciu UP pre JD, BO, BK a DZ a aj pre ostatné dreviny (JH, JS, JM, LM, BH a pod.).

Taktiež je potrebné vybrať porasty tak, aby boli zastúpené všetky lesné vegetačné stupne.

4.2.2. Génové základne

Na LC sa nenachádzajú.

V prípade záujmu založenia novej GZ, KLRM navrhnutú GZ v teréne posúdi. Minimálna výmera GZ je 100 ha, v odôvodnených prípadoch je možná výmera nižšia.

4.2.3. **Semenné porasty**

Na LC sa nenachádzajú.

4.2.4. **Výberové stromy**

Na LC sa nenachádzajú.

4.2.5. **Semenné sady**

Na LC sa nenachádzajú

4.2.6. **Identifikované zdroje**

Drev.	SO	LVS	ΣΣ
		4	
CS	1	0,03	0,03
BH	1	0,01	0,01
ΣΣ			0,04

4.3. Chránené územia ochrany prírody a ich ochranné pásma (Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov)

Podklady pre vyhotovenie kapitoly 4.3 poskytla ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie, ŠOP SR - Správa CHKO Strážovské vrchy.

Prehľad chránených území a požiadavky OP v pôsobnosti Správy CHKO Ponitrie v Nitre

Chránené územia, územia európskeho významu (ÚEV) na LPF, požiadavky ochrany prírody v rámci LC:

časť LC na území Chránenej krajinnej oblasti Strážovské vrchy je v územnej pôsobnosti Správy CHKO Strážovské vrchy.

Územie lesného celku v územnej pôsobnosti Správy CHKO Ponitrie sa nachádza v 1. stupni územnej ochrany v zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Výnimku predstavujú existujúce maloplošné chránené územia v národnej sieti a územia európskeho významu.

Existujúce chránené územia:

SPR (súkromná prírodná rezervácia) Rysia

Evidenčné číslo: 1133

Výmera chráneného územia: 304 900 m²

Výmera ochranného pásma: -

Rok vyhlásenia: 2004

Rok poslednej novelizácie: -

Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ: Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne

Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ: Vyhláška KÚŽP v Trenčíne č. 1/2004 z 3.3.2004, ktorou sa vyhlasuje súkromná PR Rysia – účinnosť od 1.4.2004

Predmet ochrany: Ochrana evolučných procesov v komplexe prirodzených lesných porastov Strážovských vrchov.

Príslušnosť do súvislej európskej sústavy chránených území: áno (SKUEV0275 Kňazí stôl)

Na území platí 5. stupeň ochrany. Rezerváciu tvoria JPRL uvedené v tabuľke. Podľa dostupných podkladov vlastníci lesných pozemkov požiadali o vyhlásenie lesov osobitného určenia v kategórii „Ue“. Ochranné pásmo SPR nebolo vyhlásené.

Návrh usmernenia lesohospodárskej činnosti – je potrebné prerokovať s vlastníkom a užívateľom lesných pozemkov (predpokladaný bezzásahový režim) – LOZ VLK.

SPR Rysia

LC Valaská Belá

DC	CP	PS	ET	Výmera (ha)	VEK	KL	PK
545	A			7,12	135	H	
545	B			0,68	55	H	
545	C			3,01	30	H	
548	A			13,34	110	H	
548	B			5,96	30	H	

Územia sústavy Natura2000

V LC sa ďalej nachádzajú územia európskeho významu. V rámci ÚEV sú chránené biotopy a druhy európskeho významu. Sú súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000).

Vyhlasovací predpis: nariadenie vlády SR č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu:

SKUEV0274 Baské (časť – k. ú. Valaská Belá – lesný porast 487, 488)

SKUEV0275 Kňazi stôl (časť – k. ú. Valaská Belá)

Baské

Identifikačný kód: SKUEV0274

Katastrálne územie: Okres Bánovce nad Bebravou: Čierna Lehota, Krásna Ves, Slatina nad Bebravou, Slatinka nad Bebravou, Šípkov, Okres Prievidza: Valaská Belá, Okres Trenčín: Dolná Poruba, Omšenie

Výmera lokality: 4036,55 ha

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Kr 2 Porasty borievky obyčajnej (5130), Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0), Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy (91M0), Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150), Pi 5 Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch (* 6110), Pr 3 Penovcové prameniská (* 7220), Ra 6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Sk 1 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Sk 6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni (* 8160), Sk 8 Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Tr 1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte (6210), Tr 2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (* 6240), Tr 5 Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty (6190) a ochrany biotopov druhov európskeho významu: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier Bechsteinov/netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopier veľký/netopier obyčajný (*Myotis myotis*), pimprlík bruškátý (*Vertigo moulinsiana*), podkovár malý/podkovár krpatý (*Rhinolophus hipposideros*), podkovár veľký/podkovár štihlokrídly (*Rhinolophus ferrumequinum*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), uchaňa čierna/netopier čierny (*Barbastella barbastellus*), *fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), *medveď hnedý (*Ursus arctos*), *poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), *rak riavový (*Austropotamobius (=Astacus) orrentium*), *spriadač kostihojový (*Euplagia (=Callimorpha) quadripunctata*).

Na časti územia, ktoré zasahuje do LC Valaská Belá platí 2. stupeň územnej ochrany.

Kňazí stôl

Identifikačný kód: SKUEV0275

Katastrálne územie: Okres Bánovce nad Bebravou: Čierna Lehota, Ľutov, Podlužany, Prusy, Slatina nad Bebravou, Šípkov, Timoradza, Trebichava, Závada pod Čiernym vrchom, Okres Prievidza: Valaská Belá

Výmera lokality: 4251,08 ha

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Kr 2 Porasty borievky obyčajnej (5130), Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (* 91E0), Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0), Ls 3.3 Dubové nátržníkové lesy (* 91I0), Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy (91M0), Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150), Pi 5 Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch (* 6110), Sk 1 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Sk 6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni (* 8160), Tr 1 Suchomilné

travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte (6210), Tr 5 Suché a dealpínske travinnobylinné porasty (6190) a ochrany biotopov druhov európskeho významu: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier veľký/netopier obyčajný (*Myotis myotis*), podkovár malý/podkovár krpatý (*Rhinolophus hipposideros*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), *fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), *medveď hnedý (*Ursus arctos*), *poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*).

Na časti územia, ktoré zasahuje do LC Valaská Belá platí 2. a 5. stupeň územnej ochrany.

Chránené vtáčie územie SKCHVU028 Strážovské vrchy

CHVÚ Strážovské vrchy - časť

Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 434/2009 Z. z. zo 17. septembra 2009 a je súčasťou území Natura2000. Vyhláška stanovuje podrobnosti ochrany územia a vymedzuje aj osobitné lokality ochrany chránených druhov vtákov.

Dôvod vyhlásenia: územie sa vyhlasuje na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola sťahovavého, výra skalného, žlny sivej, orla skalného, bociana čierneho, včelára lesného, tetra hluháňa, kuvika kapcavého, lelka lesného, chriašteľa poľného, ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, jariabka hôrneho, penice jarabej, ďatľa prostredného, muchárika červenohrdlého, muchárika bielookrúhého, strakoša červenochrbtého, strakoša sivého, prepelice poľnej, krutihlava hnedého, prhlaviara čiernohlavého, hrdličky poľnej, žltouchvosta lesného a muchára sivého a zabezpečenie podmienok na ich prežitie a rozmnožovanie.

Podrobnosti ochrany územia stanovuje § 2 vyhlášky, pričom činnosti sú stanovené pre celé územie CHVÚ alebo pre jeho vybrané časti, ktoré sú okrem parcelných čísel určené aj zoznamom JPRL (Príloha č. 2 a 3 vyhlášky).

Zo stanovených zákazov sa najviac priamo hospodárenia v lesoch dotýka zákaz podľa § 2 ods. 1 písm. a) vyhlášky:

- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla skalného, sokola sťahovavého, bociana čierneho, včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad

Spôsoby manažmentu územia z pohľadu zachovania alebo zlepšenia priaznivého stavu populácií chránených druhov vtákov sú aj súčasťou dokumentu: Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy na roky 2019-2048 (ŠOPSR, 2019).

V rámci realizácie programu starostlivosti bola v aktuálnom decéni (2015-2024) určená rozhodnutím OÚ Prievidza zóna so zakázaným výkonom lesohospodárskej činnosti pre JPRL 292 10, 329a, 335, 437, 450a, 450b, 457b, 462, 463a, 464, ktoré sa nachádzajú v 1. stupni územnej ochrany. Určenie tejto zóny rozhodnutím orgánu ochrany prírody je plánované aj pre nové obdobie platnosti PSL 2025-2034. Dotknuté JPRL sú súčasťou návrhu bežného hospodárenia so zohľadnením potrieb a prírodných pomerov dotknutých porastov v rozsahu štandardných návrhov hospodárskych predpisov.

Upozorňujeme na ustanovenia §6 (Ochrana prírodných biotopov a mokradí) a § 28 (Európska sústava chránených území Natura 2000), najmä ods. 4, 5, 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V zmysle § 28 ods. 7 je súčasťou záväzného stanoviska k návrhu PSL podľa § 9 ods. 1 písm. m), ktorý sa týka území európskej sústavy chránených území, odborné stanovisko (primerané hodnotenie vplyvu plánu alebo projektu na ciele ochrany území).

V lesných porastoch je potrebné v čo najväčšej miere využívať prirodzenú obnovu a v obnovnom zastúpení uplatňovať príslušné pôvodné druhy drevín. Uplatnenie stanovištne nepôvodných alebo introdukovaných drevín by nemalo prekračovať stanovené rámce tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu priaznivého stavu chránených biotopov a ich prirodzeného charakteru (rámce zastúpenia drevín sú súčasťou schváleného metodického pokynu „Mapovanie lesných biotopov“ (ŠOP SR, 2013).

Pri hospodárení a plánovaní hospodárskych opatrení v biotopoch európskeho významu v rámci území Natura 2000 (ÚEV, CHVÚ) odporúčame dodržať nasledovné princípy hospodárenia:

Princípy prírode blízkeho obhospodarovania (spracované podľa Apfel, E. (ed). Príručka pre prírode blízke obhospodarovanie lesa v územiach Natura 2000 a možnosti jeho finančnej podpory. Banská Bystrica, Štátna ochrana prírody SR, 2016, 99 strán)

Cieľom obhospodarovania biotopov európskeho významu je udržanie alebo zlepšenie ich stavu.

Základné princípy obhospodarovania zahŕňajú:

1. Realizáciu a plánovanie obnovných postupov tak, aby sa dosiahla maximálna prirodzená obnova pôvodných druhov drevín (hlavných, primiešaných aj vtrúsených).
2. Vylúčenie umelej obnovy a rozširovania nepôvodných alebo stanovištne nepôvodných druhov drevín. Výchovné zásahy orientovať na odstraňovanie nepôvodných alebo stanovištne nepôvodných druhov (prioritne odstraňovať invázne druhy).
3. Výchovnými aj obnovnými zásahmi docieľovať členitú priestorovú štruktúru lesných porastov. Pri vytváraní odkrytých holín ponechávať na holine minimálne 5 stromov z hlavnej etáže (jednotlivo alebo v skupinách)
4. V hospodárskych lesoch využívať maloplošné formy podrastového hospodárskeho spôsobu, najmä skupinové a skupinovité clonné ruby. Clonné ruby v pravidelných pásoch by sa mali používať iba v prípadoch, ak by bol iný technologický postup neprimerane náročný. V ochranných lesoch a lesoch osobitného určenia preferovať účelový hospodársky spôsob.
5. Ponechávať pri hospodárení v lesoch maximálny možný objem odumretého dreva všetkých druhov pôvodných drevín. Z porastov neodstraňovať pne a konáre.
6. Zachovať charakter špecifických plôch významných z hľadiska biodiverzity (napr. prameniská, skaly, skalné moria, skalné výstupy, lúčky apod.)
7. Pri obhospodarovaní porastov zohľadňovať výskyt vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Zachovávať v porastoch dutinové a hniezdne stromy, brať ohľad na obdobia a miesta citlivé z hľadiska prežitia hlavne ohrozených druhov (napr. hniezdiská).
8. Vylúčiť plošnú aplikáciu chemických látok určených na ničenie nežiaducich druhov fauny a flóry.
9. Zabrániť znečisťovaniu prírodného prostredia používaním mechanizmov len v dobrom technickom stave, podporovať používanie rastlinných biologicky odbúrateľných olejov na mazanie reťazí motorových píl, odstraňovať z lesov odpad, vznikajúci pri jeho obhospodarovaní.
10. Ťažba, približovanie a doprava dreva by sa mala realizovať tak, aby sa minimalizovalo poškodenie prirodzeného zmladenia, zostávajúcich stromov, pôdneho a vegetačného krytu.
11. Optimalizovať lesnú dopravnú sieť s ohľadom na vytvorenie vhodných technologických podmienok pre prírode blízke obhospodarovanie lesov a ciele ochrany prírody v konkrétnom

území. Udržiavať existujúcu lesnú dopravnú sieť v primeranom stave (predovšetkým minimalizovať riziko erózie).

Podrobné spôsoby a podmienky obhospodarovania biotopov európskeho významu a biotopov druhov európskeho významu obsahuje dokumentácia ochrany prírody: Zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu (ŠOPSR, 2022). Dokument je dostupný na: <https://www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/natura2000/zasady-starostlivosti-2022.pdf>

Na území LC je evidovaný aj výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov, ktoré sa môžu vyskytovať na nelesných plochách, v lesných porastoch alebo k nim priľahlých lúkach. Realizáciou hospodárenia (ťažba, približovanie a sústreďovanie dreva) môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu druhov alebo ich biotopov. Prípadná lokalizácia chránených druhov spolu so špecifikáciou ich ochrany bude spresnená v priebehu vyhotovovania PSL.

Všeobecné požiadavky ochrany prírody:

- v rubných porastoch s prirodzenou drevinovou skladbou v maximálnej miere využívať podrastový hospodársky spôsob
- v porastoch podporovať zastúpenie stanovištne vhodných cenných drevín (napr. lípy, javory, bresty, jarabina, čerešňa vtáčia)
- po realizácii výchovnej alebo obnovnej ťažby je vhodné ponechať existujúce suché, zlomené, netvárne alebo prestarnuté stromy na vhodných miestach (hrebene, okraj lesného porastu, mokriny, brehové porasty apod.) v počte aspoň 5 ks/ha na dožitie
- v prvom stupni ochrany a aj vo vyšších stupňoch ochrany sa okrem uvedených podmienok ochrany uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona (§§ 3 – 10 zákona č. 543/2002 Z. z.) .

Skutočnosť, že JPRL patria do uvedených chránených území požadujeme uviesť aj v opisnej časti PSL spolu so stupňom územnej ochrany. Pre vyhlásené chránené územia požadujeme v čo najväčšej miere zachovať priebeh hranice lesných porastov a ich výmeru v zmysle vyhlasovacích predpisov.

Prehľad chránených území a požiadavky OP v pôsobnosti Správy CHKO Strážovské Vrchy

LC Valaská Belá zasahuje aj do územnej pôsobnosti Správy CHKO Strážovské vrchy. Severovýchodná časť tohto LC je súčasťou územia CHKO Strážovské vrchy a taktiež Územia európskeho významu Strážovské vrchy (SKUEV0256). Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany prírody (sop) v zmysle zákona. Na území ÚEV Strážovské vrchy sú vymedzené stupne ochrany podľa parciel a katastrálnych území v nariadení vlády č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu. Celý lesný celok je súčasťou Chráneného vtáčieho územia Strážovské vrchy (SKCHVU028), ktoré nemá vymedzené stupne ochrany.

Na tomto LC sa nachádzajú maloplošné chránené územia: NPR Strážov a PP Zliechovský močiar.

Národná prírodná rezervácia Strážov bola vyhlásená Úpravou MK SSR č. 2563/1981 dňa 30.4.1981, pôvodne ako ŠPR Strážov a v zmysle §68 ods. 7 zákona č. 287/1994 Z. z. bol zmenený názov na NPR Strážov. Na území NPR platí 5. sop v zmysle zákona a jej súčasťou sú JPRL: 162A, 162B, 163A, 163B, 163C, 164A, 164B, 165A, 165B, 166A, 166B, 166C, 166D, 167A, 167B, 168, 169A, 169B, 170A, 170B (časť), 170C, 170D, 170E, 171. Ochranné pásmo tvorí územie do vzdialenosti 100 m von od hranice NPR a platí v ňom 3. sop v zmysle zákona. OP NPR zasahuje do JPRL 157A (časť), 157B (časť), 158A (časť), 158B (časť), 160A (časť), 160B (časť), 170B (časť), 172A (časť), 172B (časť), 172D (časť), 173 (časť).

Prírodná pamiatka Zliechovský močiar bola vyhlásená Vyhláškou KÚ v Trenčíne č. 1/2001 z 25. septembra 2001. Na území PP platí v zmysle nariadenia 4. stupeň ochrany. Toto chránené územie nie je súčasťou lesného pôdneho fondu.

Hranice uvedených chránených území sú znázornené v mapovej prílohe č. 1.

Podľa návrhu aktualizovaného Regionálneho ÚSES-u okresu Prievidza (SAŽP, 2019) sa na tomto území nachádzajú nasledovné prvky:

RBC8 – Suchá duša – **biocentrum regionálneho významu**
RBC9 – Valaská Belá – **biocentrum regionálneho významu**
NRBk1 – Zliechov – **biokoridor nadregionálneho významu**
RBk1 – Studenec – **biokoridor regionálneho významu**
EVSK1 – Temešská skala – hrebeň Malej Magury – **ekologicky významný segment krajiny**

Genofondové lokality:

GL18 – Niva Jaseniny a Nitrice s prítokmi – niva podhorského potoka so zachovalými jaseňovo-jelšovými brehovými porastami

GL19 – Valaská Belá – Lazy I. a II. – terasovité políčka s biotopmi chránených druhov

Na území ÚEV Strážovské vrchy sú predmetom ochrany biotopy európskeho významu: Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Vápnomilné bukové lesy (9150), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Kyslomilné bukové lesy (9110), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210), Porasty borievky obyčajnej (5130), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Penovcové prameniská (7220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi* (6110), a druhy európskeho významu: črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum subsp. moravicum*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fúzač alpínsky (*Rosalia alpina*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), pimprlík mokradňný (*Vertigo angustior*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vydra riečna (*Lutra lutra*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

Z lesných biotopov tu dominujú vápnomilné bukové lesy, ktoré sa striedajú s kvetnatými bukovými lesmi a na extrémnych stanovištiach s lipovo-javorovými sutinovými lesmi.

Prehľad lesných biotopov na LC Valaská Belá:

biotopy európskeho významu - Ls 5.1 - Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy,

Ls 5.2 - Kyslomilné bukové lesy,

Ls 5.4 - Vápnomilné bukové lesy,

prioritné biotopy európskeho významu - Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy,

Ls 4.0 - Lipovo-javorové sutinové lesy.

JPRL s výskytom predmetných biotopov sú uvedené v tabuľke (príloha č. 2).

Na tomto LC evidujeme hniezdne lokality ohrozených druhov vtákov a biotopy ohrozených a vzácných druhov živočíchov a rastlín. Je tu potvrdený výskyt druhov vtákov európskeho významu: sokola sťahovavého, výra skalného, orla skalného, žlny sivej, bociana čierneho, včelára lesného, kuvika kapcavého, ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, jariabka hôrneho, ďatľa prostredného, muchárika červenohrdlého, muchárika bieločrkeho, holuba plúžika a žltouchvosta lesného, ktoré sú predmetom ochrany v CHVÚ Strážovské vrchy v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 434/2009 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Strážovské vrchy (okrem holuba plúžika). V zmysle schváleného programu starostlivosti o CHVÚ (2019 - 2048) boli vymedzené jednotlivé ekologicko-funkčné priestory, v ktorých sú navrhnuté opatrenia vrátane spôsobu obhospodarovania lesných pozemkov zabezpečujúce zachovanie súčasného stavu biotopu alebo jeho zlepšenie. Hniezdne a potravné biotopy týchto druhov sa prekrývajú s identifikovanými biotopmi európskeho významu a ich prítomnosť v konkrétnych JPRL je spolu s navrhovaným manažmentom uvedená v priloženej tabuľke (príloha č. 2). Sú tu uvedené aj ďalšie druhy zo skupiny bezstavovcov, ktoré sú svojim spôsobom života viazané na staré lesy, mŕtve drevo a bežným spôsobom hospodárenia by mohlo dôjsť k poškodeniu ich biotopu. Na tomto lesnom celku sa veľmi vzácnne vyskytuje aj chránená drevina tis obyčajný.

Požiadavky vyplývajúce z ochrany biotopov na území SKUEV 0256 Strážovské vrchy:

Cieľom ochrany na tomto území je dosiahnutie priaznivého stavu biotopov európskeho významu, a rastlinných a živočíšnych druhov viazucich sa na tieto biotopy. V JPRL patriacich do kategórie ochranných lesov je z dôvodu zachovania a zlepšenia stavu existujúcich lesných biotopov a taktiež plnenia ochrannej funkcie lesov žiadúce ich ponechanie bez zásahu, prípadne realizovať len účelový výber stromovou formou, ak týmto nedôjde k významnému negatívnemu vplyvu na predmety ochrany. V prípade predpísanej ťažby v ochranných lesoch s už prebiehajúcou obnovou zostane minimálne 40% celkovej zásoby porastu spred začiatku obnovy. V hospodárskych lesoch s výskytom lesných biotopov je potrebné ponechať mŕtve drevo a to stojace aj ležiace, vhodnými výchovnými a obnovnými postupmi podporovať prirodzené druhové zloženie na úkor stanovištne nepôvodných drevín. Do obnovného zastúpenia požadujeme nepredpisovať stanovištne nepôvodné hospodárske dreviny (smrek, smrekovec, borovica), čím by došlo k poškodeniu lesného biotopu.

Požiadavky vyplývajúce z ochrany biotopov druhov vtákov európskeho významu na území SKCHVU 028 Strážovské vrchy:

Na všetkých JPRL, ktoré sú súčasťou CHVÚ Strážovské vrchy je potrebné pri úmyselnej alebo náhodnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy. V prípade, že sa takéto stromy v lesnom dielci nenachádzajú je potrebné vo všetkých obnovovaných lesných porastoch ponechať na dožitie minimálne 10 ks/ha (o minimálnom objeme stredného kmeňa). Týmito stromami majú byť prednostne tzv. „biotopové stromy“ (viď príloha). Pre subjekty, ktoré požiadali o zaradenie do opatrenia lesnícko-environmentálnej platby táto požiadavka vyplýva z podmienok uvedených v nariadení vlády č. 75/2015 Z. z. (na roky 2014 - 2020) a v nariadení vlády č. 3/2023 (na roky 2023-2027). Objem ponechaných stromov sa odpočíta od objemu určeného predpisom na ťažbu.

Požiadavky vyplývajúce z projektu „Zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v lesných ekosystémoch vybraných chránených území 2“ (PBOL2):

Na LC Valaská Belá sa nachádzajú aj JPRL, na ktorých boli realizované opatrenia v rámci projektu PBOL2. Cieľom projektu je ochrana a zlepšovanie stavu druhov alebo biotopov druhov živočíchov a rastlín európskeho významu a biotopov európskeho významu. Okrem iných opatrení boli v rámci opatrenia č. 3 na JPRL 54 01, 57 01, 64 00, 68 10, 69 11, 73 00, 77 10, 83a10, 83c00, 154 10, 104 01, 152 11, 153 11, 158b00, 160b00, 161c00, 206 1, 209 1, 215 1, 217 1, 219 1, 222c0, 227 0, 233 1, 237 1, 239 1, 240 1, 241 0, 244a1, 244b0, 246 1, 206 1, 209 1, 215 1, 217 1, 219 1, 222c0, 227 0, 233 1, 237 1, 239 1, 240 1, 241 0, 244a1, 244b0, 246 1, 205 1, 245 1 identifikované a vyznačené stromy na dožitie. Tieto stromy budú v porastoch ponechané natrvalo aj po skončení projektu, nebudú úmyselne vyťažené a to ani v prípade napadnutia škodlivými činiteľmi alebo v prípade iného poškodenia. V prípade odumretia budú v poraste ponechané na prirodzený rozklad. Objem týchto stromov je v prípade plánovanej ťažby potrebné odpočítať od objemu predpísanej ťažby.

Z dôvodu zachovania a zvýšenia biodiverzity ako aj zabezpečenia podmienok na prežitie ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov navrhujeme trvalú zmenu funkčného využitia lesného pozemku na týchto lokalitách:

Na lokalite "Za Lysou" na ploche JPRL 164b navrhujeme zariadiť funkčnú plochu pre ochranu prírody z dôvodu nutnej realizácie manažmentových opatrení na obnovu biotopu Lk6 – Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, s výskytom chránených rastlín z čeľade Orchideacea.

Na lokalite „Pod Ostrým vrchom“ na JPRL 254a3 je do lesného porastu zaradená aj časť lúky, ktorú navrhujeme zariadiť ako funkčnú plochu.

Návrhy na zmeny a úpravy hraníc JPRL na LC Valaská Belá:

Hranice lesných dielcov 170A, 170B, 170C, 170E, 171, ktoré sú súčasťou NPR Strážov, požadujeme zjednotiť s hranicou NPR. Lesné dielce 157A, 157B, 158A, 158B, 160A, 160B, 170B, 172A, 172B, 172D, 173, ktoré sú súčasťou ochranného pásma NPR Strážov, požadujeme rozdeliť hranicou ochranného pásma, z dôvodu uplatnenia PBHL. Aktuálne hranice predmetnej NPR a jej OP posielame spolu s týmto stanoviskom vyhotovovateľovi PSL vo formáte GIS vrstiev (SHP, DBF).

Ostatné požiadavky:

V opisnej časti PSL uviesť zaradenie príslušnej JPRL do kategórie (kategórií) chráneného územia, a uviesť príslušný stupeň ochrany prírody. Do porastových máp zakresliť aktuálne hranice veľkoplošných chránených území. Stotožniť hranice JPRL s hranicami ÚEV a CHVÚ. Ďalej požadujeme v PSL pre príslušné JPRL (uvedené v prílohe č.2) uvádzať biotopy EV, ako aj biotopy druhov, prípadne „výskyt chránených druhov“. Podklady navrhovaného PSL (porastové, ťažbové mapy, opis porastov, plán hosp. opatrení, hranice lesných celkov) požadujeme zaslať aj v elektronickej forme vo formáte DBF a SHP. Pri konkrétnej požiadavke na ponechanie

stromov na dožitie (SND) je potrebné ponechať min. 10 stromov na hektár (priemerne 15 ks/ha), prednostne lokalizovaných v hlúčikoch alebo malých skupinkách (SKD). Do porastovej mapy vyznačiť príslušnosť JPRL k NPR značkou „R“.

Návrh na vyhlásenie lesov osobitného určenia z titulu ochrany prírody nebol na tomto území nepodaný.

Keďže návrh PSL pre LC Valaská Belá môže mať samostatne alebo v súbehu s iným projektom alebo činnosťou nepriaznivý vplyv na územie Natura 2000, bude v zmysle §28 podliehať posúdeniu významnosti vplyvov v tzv. zisťovacom konaní.

4.4. Chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a ochranné pásma vodárenských zdrojov (zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (vodný zákon) v znení neskorších predpisov)

Údaje o vodárenských zdrojoch a ich ochranných pásmach neboli k vyhotoveniu tejto správy zo strany obhospodarovateľov, resp. iných dotknutých subjektov poskytnuté.

Na území LC sa nachádza CHVO Strážovské Vrchy.

Zásady spôsobu ochrany vôd vodárenských zdrojov a činnosti poškodzujúce alebo ohrozujúce ich množstvo a kvalitu, alebo zdravotnú bezchybnosť sú uvedené v prílohe č. 3 časť B k vyhláske MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Vo všeobecnosti je lesohospodárska činnosť v ochranných pásmach 2. stupňa vodárenských zdrojov povolená pri rešpektovaní všeobecných zásad ochrany, najmä:

- Nevykonávať leteckú aplikáciu pesticídov, chemických látok a repelentov na ošetrovanie lesa
- Neskladovať v území chemikálie a prípravky na ochranu lesa, priemyselné hnojivá, pohonné látky, oleje a mazadlá
- Sústreďovanie a odvoz dreva limitovať tak, aby nebolo potrebné zriaďovať nové lesné cesty a približovacie linky
- Používať ekologické palivá a mazadlá
- Neumývať v ochrannom pásme motorové vozidlá a iné mechanizmy

Konkrétne zakázané a povolené činnosti je možné nájsť v rozhodnutiach o vyhlásení ochranných pásiem jednotlivých vodárenských zdrojov

V zmysle § 28, ods.2 písm „i“ vodného zákona je potrebné vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie PSL v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Pri činnostiach v ochranných pásmach vodárenských zdrojov treba postupovať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu ustanovení vodného zákona.

4.5. Iné špecifiká a obmedzenia ktoré ovplyvňujú vyhotovenie PSL a obhospodarovanie lesov

LESY SR, š.p. predložili vyhotovovateľovi PSL v termíne po vyhotovení Správy požiadavky a prehľad porastov zaradených do prebudovy na prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL). List je prílohou tejto Správy.

Problematika prebudovy lesa na PBHL a zoznamu JPRL zaradených do prebudovy bude riešená pri prerokovaní tejto Správy.

Niektoré špecifiká sú riešené v Elaboráte komplexného zisťovania stavu lesa vypracovanom NLC Zvolen v roku 2024, ktorý je prílohou tejto Správy.

5. KATEGORIZÁCIA LESOV NA LC

Vo vzťahu k subkategóriám ochranných lesov sú uvedené výmery z návrhu komplexného zisťovania stavu lesa (ďalej len „KZSL“). Vo vzťahu k príslušným subkategóriám lesov osobitného určenia sú uvedené výmery z rozhodnutí príslušného Okresného úradu v sídle kraja odboru opravných prostriedkov o vyhlásení lesov osobitného určenia podľa § 16 a § 41 ods. 7 zákona.

5.1. Prehľad súčasnej a navrhovanej kategorizácie lesov na LC

Tab. č. 7

Kategória lesov	Subkategória	Platný PSL (ha)	Návrh KZSL (ha)	Rozdiel výmer (ha)
H		5 511,85	5 498,44	-13,41
O	a	424,94	280,59	-144,35
	d	764,82	922,58	157,76
Spolu kategória O		1 189,76	1 203,17	13,41
Spolu LC :		6 701,61	6 701,61	0,00

5.2. Zoznam porastov navrhovaných na vyhlásenie za lesy ochranné (ďalej len "OL")

Kategória lesov	Subkategória	Zoznam porastov
O	a	95, 140, 148, 159, 170A, 180A, 191A, 191B, 202A, 202B, 220, 228, 231, 261A, 261B, 269, 270, 303, 307B, 308, 3291b, 341A, 341B, 345B, 345C, 346B, 361, 364, 365B, 373A, 409A, 409A-D, 410A, 411A-D, 432A, 435A, 437, 450A, 452A, 452C-D, 464, 468, 471A, 471C, 472, 475, 477, 485, 521, 522, 529A, 531A, 535A, 552, 650A, 651, 652,
	d	7E./, 19, 22, 32, 34, 35, 38, 84, 117, 119, 122A-B, 124, 126A-B, 129A-B, 132A-B, 154./, 156A./, 156B, 160B./, 161A./, 162A-B, 163A-C, 164A-B, 165A-B, 166A-D, 167A-169B, 170B-171, 173./, 175-177B, 179A-C, 180B-182D, 212, 214, 216, 223A-D, 234, 238, 243, 251, 264, 271A./, 271B./, 272A-273B, 292, 307A, 307C, 311A-B, 329A, 329C, 334, 335, 345A, 346A, 352, 353, 359, 365A, 373B, 380, 382, 383A-C, 390A-B, 393A-B, 399, 407B, 408A, 410B, 416, 418A-B, 419A-B, 425A-D, 427, 432B-C, 435B-D, 439A, 450B, 451, 452B, 457A-C, 462-463B, 471B, 471D, 488-490, 507, 518, 529B, 531B, 535B, 536, 539A-B, 540A-B, 542A-B, 554, 562, 564, 566-567C, 593, 604A-B, 619A-B, 621A-622, 644, 650B,

5.3. Zoznam porastov navrhovaných na vyhlásenie za lesy osobitného určenia

Na LC sa nenachádzajú porasty vyhlásené za lesy osobitného určenia

5.4. Zoznam porastov vyhlásených za lesy hospodárske

Zoznam porastov preradených do kategórie „H“ je súčasťou prílohy KZSL.

6. KOMPLEXNÉ ZISŤOVANIE STAVU A VÝVOJA LESOV A RÁMCOVÉ PLÁNOVANIE

Komplexné zisťovanie stavu lesa (KZSL) je zisťovanie údajov o prírodných, spoločenských, technických a ekonomických podmienkach hospodárenia a vývoja lesa. Tieto údaje sú podkladom pre rámcové plánovanie, podrobné zisťovanie stavu lesa a podrobné plánovanie (§ 31 vyhlášky 453/2006). Vykonáva ho ministerstvom poverená organizácia (§ 38 ods. 2), písm. b zákona 326/2005 o lesoch) – NLC Zvolen, Ústav pre hospodársku úpravu lesov, Odbor komplexného zisťovania stavu lesa. KZSL sa vykonáva bez ohľadu na vlastníctvo a užívanie na lesných pozemkoch pred obnovou PSL.

Na území lesného celku (LC) sme v rámci KZSL (v roku 2023) preverili kategorizáciu lesov a upravili nezrovnalosti vo fytoecologických a pedologických pomeroch, ktoré vyplynuli zo zmien hraníc lesných porastov i zo sprasnenia vo vrstvách GIS.

JPRL sme do lesného celku zaradili na základe rozhodnutia Okresného úradu, odboru opravných prostriedkov (referát lesného hospodárstva) o určení LC č. OÚ-TN-OOP4-2023/018664-008 vydaného v Trenčíne, dňa 24.07.2023.

Stupne ohrozenia pre jednotlivé porasty budú zisťovať vyhotovitelia PSL priamo v teréne pri opise porastov.

6.1. Elaborát prieskumov na LC

Je súčasťou Elaborátu KZSL v prílohách tejto Správy.

6.2. Modely hospodárenia

Rámcové plánovanie v zmysle § 32 vyhlášky o HÚL je stanovenie optimálnych modelov hospodárenia pre homogénne súbory lesných porastov (prevádzkový súbor) za účelom dosiahnutia cieľov hospodárenia. Homogénny súbor lesných porastov je daný kategóriou lesa, hospodárskym tvarom lesa, rámcovými stanovištnými podmienkami, porastovými pomermi a ohrozením lesa.

§ **Ciele hospodárenia** sú navrhnuté v súlade s § 1 ods. 2 zákona pre les vekových tried v súlade s § 32 ods. 5 až 10 vyhlášky o HÚL.

§ Navrhnuté modely hospodárenia, sledujúce dosiahnutie takto stanovených cieľov, sú **štandardným (bežným) spôsobom hospodárenia**, vychádzajúcim z pozícií diferencovaného, funkčne integrovaného a trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch.

§ Odchýlky od bežného hospodárenia pri nadštandardnom preferovaní niektorých funkcií lesov sú riešené **osobitným režimom hospodárenia** v zmysle § 14 ods. 1 zákona o lesoch.

§ **Zásady obhospodarovania lesa na LC**

Sú uvedené v Elaboráte KZSL, ktorý je prílohou tejto Správy.

§ **Tabuľkové prehľady základných rozhodnutí a cieľov hospodárenia (modely hospodárenia)**

Tabuľkové prehľady základných rozhodnutí a cieľov hospodárenia pre LHC v rámci lesnej oblasti sú členené v štruktúre prevádzkových súborov a ZHSLT v rámci príslušnej kategórie, písmena kategórie, tvaru lesa, spôsobu obhospodarovania, HSLT, porastového typu, stupňa ohrozenia, imisného typu, pásma ohrozenia, stupňa ochrany prírody, zóny ochrany prírody a zóny rekreácie, kategórie chráneného územia, špecifiká, pásma hygienickej ochrany. Sú uvedené v Elaboráte KZSL, ktorý je prílohou tejto Správy.

Vyhotovovateľ PSL môže v odôvodnených jednotlivých prípadoch pri vyhotovovaní PSL znížiť rubnú dobu (v porastoch presvetlených s vitálnym a dostatočným prirodzeným zmladením), plánovať obnovnú ťažbu v častiach predrubných porastov, kde tieto časti dosiahli rubnú zrelosť a nie je racionálne ich zaraďovať ako samostatné JPRL, upraviť obnovné drevinové zloženie v porastoch s prirodzeným zmladením ako aj v porastoch, kde s ohľadom na vývoj, stav a výmeru porastu nie je racionálne a ekonomické dodržať obnovné drevinové zloženie uvedené v modeloch hospodárenia, neplánovať po dohode s obhospodarovateľom lesa obnovnú ťažbu v rubných porastoch.

6.3. Zoznam porastov zaradených do pásiem ohrozenia imisiami

V zmysle pracovných postupov HÚL nebolo potrebné na území LC pristúpiť k vyhláseniu pásiem ohrozenia lesa imisiami.

6.4. Zoznam porastov zaradených do pásiem biotického ohrozenia

Na LC neboli vyhlásené zóny biotického ohrozenia.

7. ZÁSADY VYKONÁVANIA PRÁC HOSPODÁRSKEJ ÚPRAVY LESA

7.1. Priestorové rozdelenie lesa

Pri priestorovom rozdelení lesa na dielce, čiastkové plochy a porastové skupiny sa vychádza z ustanovení § 27d vyhlášky o HÚL. Priestorové rozdelenie lesa v doteraz platnom PSL je vykonané na dielce. V rámci dielcov sú podľa potreby vytvorené čiastkové plochy a porastové skupiny. Toto rozdelenie bude zachované aj v novom PSL, s pôvodným číslovaním dielcov. Vyhotovovateľ PSL bude meniť číslovanie dielcov iba v odôvodnených prípadoch (napr. zmena kategorizácie). Čiastkové plochy v dielci budú označované priebežne tak, aby v označení nechýbali štandardne používané písmená abecedy. Označenie porastových skupín v poraste bude zodpovedať postupnosti ich veku smerom od najstaršej porastovej skupiny k vekovo najmladšej porastovej skupine. V prípadoch narušenia porastov plošnou kalamitou, sa môžu čiastkové plochy a porastové skupiny vytvoriť odlišne od zásad uvedených v Pracovných postupoch HÚL č. A/2008/1611, schválených Ministerstvom pôdohospodárstva SR, dňa 09.01.2009 pod č. 455/2009-710. Do výmery 0,30 ha sa takéto časti porastov môžu zariadiť a mapovať ako odlišné časti porastu. Lesné pozemky bez lesných porastov (ostatné lesné pozemky) budú označené (číslované) nanovo, osobitne podľa spôsobu ich využívania. Číslované budú priebežne tak, aby sledovali číslovanie dielcov.

Hranica dielca sa v teréne vyznačuje v hospodárskych lesoch a v lesoch osobitného určenia bielou farbou a v ochranných lesoch červenou farbou. Označenie sa vykonáva na kmeňoch stromu z oboch strán, vo výške 130 cm nad zemou pásom so šírkou 5 cm a dĺžkou 20 cm priebežne hranicou dielca tak, aby táto bola v teréne zreteľná.

Zmenu hranice dielca (okrem hraníc obhospodarovania, prípadne vlastníctva) vyznačuje vyhotovovateľ PSL. Údržbu zabezpečuje obhospodarovateľ lesa, pri nejednoznačnej hranici v spolupráci s vyhotovovateľom PSL. Za údržbu hranice sa považuje aj to, keď došlo k zmene kategórie lesa v pôvodných hraniciach dielca, t. j. mení sa iba farba označenia hranice (informáciu podá vyhotovovateľ PSL).

NLC Zvolen poskytlo k vyhotoveniu návrhu PSL údaje katastra nehnuteľností so stavom k 1.1.2024. Nezrovnalosti v podkladoch KN (napr. nesúlad grafických a písomných údajov) bude riešiť vyhotovovateľ PSL prostredníctvom NLC Zvolen. Vyhotovovateľ upozorňuje, že NLC Zvolen mu neposkytuje kompletné údaje katastra nehnuteľností, napr. nemá k dispozícii register „E“ KN, tiež osobné údaje vlastníkov. Preto sú jeho možnosti riešenia určitých situácií pri vyhotovovaní PSL obmedzené.

Vyhotovovateľ PSL zapracuje do návrhu PSL, v súlade s ustanovením § 35 ods. 9 písm. a) vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z.z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa (ďalej len „vyhlášky“), zmeny údajov katastra nehnuteľností (KN) so stavom k 1.1.2025.

Prípady pozemkov evidovaných v registri „C“ katastra nehnuteľností ako lesný pozemok, ktoré sú v skutočnosti využívané na iné účely, budú pri vyhotovení PSL riešené v súlade s Pracovnými postupmi hospodárskej úpravy lesov č. A/2008/1611 odsúhlasenými Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pod č. 455/2009-710 dňa 9.1.2009 (ďalej len „Pracovné postupy HÚL“).

V nadväznosti na novelizované znenie vyhlášky o HÚL platnej od 1.1.2022 ako aj z dôvodu uplatňovania prírody blízkeho obhospodarovania v lesoch a prebudovy na prírode blízke hospodárenie v lesoch môže dochádzať k odlišnostiam pri tvorbe dielcov, čiastkových plôch a porastových skupín oproti zásadám uvedeným v platných pracovných postupoch HÚL (napr. vytváranie čiastkových plôch na základe uplatňovaného spôsobu hospodárenia vyplývajúceho z požiadaviek osobitného predpisu – zákon č. 543/2002 Z. z.). Z dôvodu masívneho plánovania prebudov na PBHL môžu nastať zmeny aj v doterajšom priestorovom rozdelení lesa (spájanie dielcov do väčších celkov, vytváranie porastových skupín z existujúcich čiastkových plôch, zaraďovanie obnovených častí porastov s výmerou do 0,30 ha do etáží..). Vyhotovovateľ bude v týchto osobitných prípadoch postupovať podľa Usmernenia NLC – ÚHÚL č. 1/2022 (body 1.13, 1.14, kapitoly č. 4 a 5).

7.2. Meračské a mapovacie práce

Národné lesnícke centrum ako poverený správca tematického štátneho mapového diela s obsahom lesného hospodárstva (TŠMD LH) vydáva nasledovné stanovisko ku kapitole 7.2 Meračské a mapovacie práce k Správe o doterajšom hospodárení a určení zásad na vyhotovenie programov starostlivosti o lesy (PSL) s platnosťou k 1. 1. 2025:

1. Digitálne mapové dielo sa vyhotovuje v zmysle platného Štandardu digitálneho mapového diela s obsahom lesného hospodárstva odsúhlaseného MP SR, sekciou lesníckou, dňa 17. 1. 2008 pod č. 652/2008-710 a v súlade s neskôr vydanými usmerneniami.

2. Mapovanie je vykonávané v zmysle platných Pracovných postupov HÚL č. A/2008/1611, schválených MP SR pod č. 455/2009-710 zo dňa 9. 1. 2009 (ďalej len „Pracovné postupy HÚL“). Vykonáva sa digitálnou fotogrametrickou metódou. Predmetom fotogrametrického vyhodnotenia sú všetky zmeny v lesníckom detaile, ktoré nastali za posledné decénium a sú viditeľné na leteckej meračskej snímke (LMS). Ide hlavne o porastové skupiny, nové cesty, holiny vzniknuté pôsobením biotických a abiotických činiteľov a pod. Zároveň sa vykonáva verifikácia a následná oprava, t. j. revízia už existujúcich topografických prvkov (hrebene, cesty, potoky a pod.), na základe ich presnejšej interpretácie na aktuálnych LMS a digitálnom modeli reliéfu. Zmeny, ktoré nastali po snímkovaní alebo na snímkach neviditeľný lesnícky detail, je nutné terestricky zmerať. Chýbajúci lesnícky detail je potrebné vyhotovovateľom vyklasifikovať a zaslať ho na dodatočné vyhodnotenie na odbor diaľkového prieskumu Zeme (DPZ).

3. Na mapovanie hraníc jednotiek priestorového rozdelenia lesa nemožno použiť údaje z identifikačných vrstiev vektorových máp (ani ich grafické analógové ekvivalenty), ktoré sú súčasťou prevzatých registrov vlastníckych práv, zjednodušených registrov pôvodného stavu a registrov obnovenej evidencie pozemkov v prípade, ak mapa určeného operátu nie je vytvorená na matematickom základe (parcely registra E KN).

4. Pri mapovaní sa použijú farebné digitálne letecké meračské snímky a digitálny model reliéfu, ktoré poskytne v digitálnej podobe odbor DPZ.

5. Ortofotomozaiky je možné použiť výhradne len na kontrolu a identifikáciu nezrovnalostí jednotlivých mapových podkladov a ich použitie pre účely vyhodnotenia zmien v lesníckom detaile je zakázané.

6. Zisťovanie a vyrovnávanie výmer sa vykonáva podľa kapitoly 3.3 Pracovných postupov HÚL.

7. Vyhotovovateľ PSL vypracuje o mapovanom území Technickú správu podľa čl. 12 štandardu.

Biele plochy (pozemky porastené lesnými drevinami mimo lesných pozemkov) nebudú predmetom zisťovania a evidencie v PSL. Predmetom vyhotovenia PSL budú len tie pozemky, ktoré budú v registri „C“ katastra nehnuteľností evidované ako lesné pozemky so stavom k 1.1.2024.

7.3. Zisťovanie zásob dreva v lesných porastoch

Zisťovanie porastových zásob sa pri vyhotovení PSL vykoná podľa § 33 ods. 3, 4, 5 vyhlášky o HÚL.

Vyhotovovateľ môže, pri dodržaní ustanovení Usmernenia NLC-ÚHÚL č. 1/2020, použiť odlišný spôsob zisťovania zásob :

- V rovnovekých porastoch, s rovnomerným zakmenením, v ktorých bola v minulom desaťročí zistená zásoba priemerovaním naplno a tieto neboli obnovované, alebo boli obnovované v pravidelných tvaroch, je možné použiť metódu aktualizácie zásob.
- Podľa § 33 ods. 4 vyhlášky o HÚL, ak sa nedosiahne presnosť a spoľahlivosť zisťovania zásob v lesnom poraste podľa § 33 ods. 3 tejto vyhlášky, možno v nepriechodných porastoch (hustý podrast krovín a drevín, voda a pod.) použiť iný spôsob zisťovania zásob rubných porastov (rastové tabuľky nediferencované na zásobové úrovne, metóda ťažbových výsledkov z lesnej hospodárskej evidencie) v súlade s „Pracovnými postupmi hospodárskej úpravy lesov“.
- Pri zisťovaní zásoby zvyškov porastov (etáž 9) je možné použiť vzorníkovú metódu stredného kmeňa.
- V hrúbkovo homogénnych obnovne rozpracovaných porastoch na konci obnovy so zníženým stupňom zakmenenia (spravidla pod 0,50) je povolené použitie metódy spočítavania stromov a výberového merania na taxačných líniah za predpokladu, že na zistenie stredných veličín zastúpených drevín bude použitý potrebný počet meraní, ktorý zabezpečí požadovanú presnosť zistenia zásoby.

- Najmä v porastoch, kde bude plánovaná obnovná ťažba v prvom roku platnosti PSL môže byť na zisťovanie zásob použitá metóda kombinácie priemerkovania na obnovných prvkov a výberového merania na ostatnej ploche.
- V porastoch pred dosiahnutím veku začatia obnovy a v porastoch s prírode blízkym hospodárením s plánom obnovnej ťažby v objeme do 20 % zásoby, môže vyhotovovateľ PSL zisťovať zásobu pomocou rastových tabuliek nediferencovaných na zásobové úrovne.
- Vo všetkých porastoch s tretím, prípadne štvrtým stupňom ohrozenia môže vyhotovovateľ PSL zisťovať zásobu pomocou rastových tabuliek nediferencovaných na zásobové úrovne.
- V rubných porastoch s porastotvorným zastúpením drevín jelša lepkavá, breza bradavičnatá, javor poľný, topoľ osika, hrab obyčajný v kategórii hospodárskych lesov tvaru vysokého, v ktorých sa nebude plánovať dokončenie obnovy, je možné zisťovať zásobu rubných porastov pomocou rastových tabuliek nediferencovaných na zásobové úrovne.
- V prípade použitia účelového hospodárskeho spôsobu v kategórii hospodárskych lesov vysokých je v zmysle bodu 2.1.1 Usmernenia NLC – ÚHÚL Zvolen, odbor HÚL č. 1/2022 potrebné pri zisťovaní zásob postupovať podľa § 33 ods. 3 písm. b) bod 1. vyhlášky o HÚL.
- V lesoch osobitného určenia vysokých s hospodárskym spôsobom účelovým sa bude zisťovať zásoba porastov podľa § 33 ods. 3 písm. c) Vyhlášky o HÚL.

Vyhotovovateľ PSL uvedie vo všeobecnej časti PSL zoznam dielcov s odlišným spôsobom zisťovania zásob.

7.4. Časová úprava lesa

Vykoná sa v súlade s všeobecne záväznými predpismi (najmä podľa § 38 ods.1 a § 39 ods. 10 zákona, § 28 vyhlášky o HÚL a platných Pracovných postupov HÚL.

7.5. Ťažbová úprava lesa

Vykoná sa v súlade s § 39 ods. 11 zákona, §§ 28 a 29 vyhlášky o HÚL, platnými Pracovnými postupmi HÚL a k nim vydanými usmerneniami NLC – ÚHÚL. Ťažbová úprava sa vykoná po ukončení podrobného zisťovania stavu lesa (po skončení terénnych prác) a jej výsledky budú súčasťou všeobecnej časti PSL.

8. SÚČASTI PSL

Súčasti PSL podľa §40 ods.2 a ods. 3 zákona budú vyhotovené v rozsahu určenom čiastkovou zmluvou o dielo na vyhotovenie PSL pre LC. O súčastiach PSL a ich konkrétnom obsahu bude podaná informácia pri prerokovaní Správy o doterajšom hospodárení.

Nadštandardné požiadavky môže obhospodarovateľ lesa uplatniť u vyhotovovateľa PSL, pričom náklady na ich financovanie znáša žiadateľ.

Provizórne mapy a porovnávací výkaz starého a nového označenia JPRL v elektronickej forme (tlačový výstup vo formáte PDF) budú dotknutým obhospodarovateľom lesa odovzdané v termíne do 28.2.2025.

Vyhotovovateľ PSL do 30 dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o schválení PSL v dohodnutej štruktúre podľa aktuálnej čiastkovej zmluvy o dielo predkladá NLC a príslušnému orgánu štátnej správy lesného hospodárstva elektronicky prostredníctvom dátového portálu (LDisk).

PSL sa po jeho schválení predkladá ministerstvom zriadenej právnickej osobe (§ 38 ods. 2 zákona).

Právnická osoba zriadená ministerstvom (NLC), prostredníctvom informačného systému lesného hospodárstva zverejňuje súčasti PSL podľa § 40 ods. 2 písm. a) až c), e) a f), ktorými sú: všeobecná časť, opis porastov, plán hospodárskych opatrení, prehľadové tabuľky, obrysová a porastová mapa.

Súčasti PSL podľa § 40 ods. 3 písm. a) až e) a odseku 8 (ťažbová mapa, prieskum a plán lesnej dopravnej siete, prieskum a plán zahrádzania bystrín v lesoch, plán lesníckotechnických meliorácií a iné súčasti) zverejňuje NLC, ak boli vyhotovené z verejných zdrojov.

9. ZÁSADY SPOLUPRÁCE S OBHOSPODAROVATEĽMI LESA, ODBORNÝMI LESNÝMI HOSPODÁRMI, A INÝMI SUBJEKTAMI

Zodpovedným za vyhotovenie PSL zo strany vyhotovovateľa - LH Projekt - SK, s.r.o. je

- konateľ: Ing. Ivan Greguš
- vedúci pracovnej skupiny: Ing. Peter Sudor

Zo strany obhospodarovateľov lesa budú za spoluprácu s vyhotovovateľom PSL zodpovední ich odborní lesní hospodári a štatutárni zástupcovia tak, ako sú uvedení v tabuľke č.3.

Obhospodarovatelia lesa bezodkladne nahlásia vyhotovovateľovi PSL každú zmenu v obhospodarovaní, zmenu OLH, ako aj relevantné zmeny v katastri nehnuteľností.

V prípade, že došlo v priebehu platnosti PSL k odovzdaniu nehnuteľností a ukončení nájomného vzťahu zo zákona v zmysle § 22 ods.2 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníctva k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, poskytnú LESY Slovenskej republiky, štátny podnik vyhotovovateľovi PSL príslušné dohody o odovzdaní v termíne do 30.6.2024 a následne, v priebehu vyhotovovania PSL podľa priebehu odovzdávania operatívne tak, aby zmeny mohli byť zapracované do návrhu PSL.

Obhospodarovatelia lesa, prostredníctvom svojho OLH, v termíne do 31.5.2024 odovzdajú vyhotovovateľovi PSL odpočet vykonaných hospodárskych opatrení v porastoch od začiatku platnosti PSL.

Hospodárske opatrenia pre obdobie od skončenia platnosti PSL do schválenia nového PSL dohodne obhospodarovateľ lesa prostredníctvom OLH s vyhotovovateľom PSL. OLH predloží vyhotovovateľovi PSL zoznam porastov s návrhom hospodárskych opatrení na obdobie od skončenia platnosti PSL do schválenia návrhu PSL s dostatočným predstihom tak, aby vyhotovovateľ PSL mohol splniť termín predloženia návrhu na odsúhlasenie, uvedený v protokole o prerokovaní správy, prípadne po dohode s OLH iný, skorší termín.

Vyhotovovateľ PSL sa v Čiastkovej zmluve o dielo č. 10/NLC/2024-VO (ďalej len „čiastková zmluva“) uzatvorenej v zmysle § 41 ods. 5 Zákona o lesoch s verejným obstarávateľom – Národným lesníckym centrom Zvolen, zaviazal, že v rámci II, etapy, v termíne do 30.11.2024, prerokuje s obhospodarovateľom opis porastov a plán hospodárskych opatrení a výsledky prieskumov. O prerokovaní bude vyhotovený záznam, ktorý bude predložený spolu s návrhom PSL na OÚ Trenčín, OOP. Ak sa jednotliví obhospodarovatelia, resp. odborní lesní hospodári nedohodnú s vyhotovovateľom PSL na inom mieste a termíne, uskutoční sa toto prerokovanie na mieste a v termíne uvedenom v protokole o prerokovaní tejto správy.

Zmeny vyplývajúce z hospodárenia za obdobie od skončenia terénnych prác do konca posledného roka platnosti PSL v zmysle § 35 ods. 9 písm. b) vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z.z. o HÚL predloží obhospodarovateľ lesa prostredníctvom OLH do 15.01.2025.

Vyhotovovateľ PSL po spresnení a preverení predbežných návrhov v teréne predloží OÚ Trenčín, OOP žiadosť o vyhlásenie ochranných lesov v termíne, s predložením návrhu PSL. Žiadosť bude vypracovaná v zmysle ustanovení vyhlášky o HÚL.

Príslušné okresné úrady, pozemkové a lesné odbory poskytnú vyhotovovateľovi PSL informácie o prípadných rozhodnutiach týkajúcich sa lesných pozemkov priebežne počas vyhotovenia PSL.

Príslušné okresné úrady, pozemkové a lesné odbory, v spolupráci s vyhotovovateľom preveria, prípadne upravujú register obhospodarovateľov lesa v ISLHP-e tak, aby zodpovedal aktuálnemu stavu obhospodarovania lesov. Podľa § 4 ods. 1 zákona o lesoch „Orgán štátnej správy lesného hospodárstva vedie evidenciu lesných pozemkov a porastov podľa obhospodarovateľov lesa, odborných lesných hospodárov (ďalej len „hospodár“) a právnických osôb zabezpečujúcich činnosť hospodára podľa § 47 ods. 2 prostredníctvom informačného systému lesného hospodárstva (§ 45)“. Vyhotovovateľ zapracuje do návrhu PSL stav tohto registra k 1.1.2025 vrátane. Kód obhospodarovateľa v plochovej tabuľke bude zodpovedať kódu obhospodarovateľa v registri obhospodarovateľov v ISLHP-e.

V prípadoch, keď v ISLHP nebude lesný pozemok evidovaný, alebo nebude k nemu k 1.1.2025 evidovaný obhospodarovateľ, resp. nebude mať vyhotovovateľ k dispozícii iný relevantný podklad preukazujúci obhospodarovanie riešeného lesného pozemku, vyhotovovateľ PSL v plochovej tabuľke uvedie obhospodarovateľa lesa ako „nevidovaný“, s uvedením názvu príslušného katastrálneho územia. Kód druhu obhospodarovania bude v týchto prípadoch "0" - spoločné (viacerí obhospodarovatelia).

Zoznam dotknutých orgánov štátnej správy, právnických osôb a fyzických osôb, ktorých práva môžu byť vyhotovením PSL dotknuté a ktoré vyhotovovateľ PSL odporúča OÚ vyzvať, v zmysle § 41 ods. 8 zákona vyzvať k nahliadnutiu a predloženiu pripomienok k správe o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti. Sú to najmä:

- Okresný úrad – odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja,
- Okresný úrad – odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja,
- odborná organizácia štátnej ochrany prírody,
- Okresný úrad – pozemkový a lesný odbor,
- správca, dotknutí vlastníci a obhospodarovatelia lesa,
- dotknutí odborní lesní hospodári
- Národné lesnícke centrum;
- Slovenský pozemkový fond,
- príslušný energetický podnik,
- zástupcovia miestnej samosprávy,
- Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.,
- Slovenský plynárenský priemysel, a.s.,
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

Piešťany, február 2024

Ing. Peter Sudor

Prílohy :

- Právne predpisy súvisiace s vyhotovením PSL
- Elaborát KZSL

10. PRÍLOHY

1. Právne predpisy súvisiace s vyhotovením PSL
2. Rozhodnutie o určení lesného celku
3. Rozhodnutia o vyhlásení lesov osobitného určenia
4. Elaborát komplexného zisťovania stavu lesa
5. Požiadavky na zapracovanie do „Správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy“ (LESY SR, š.p.)